

er lige saa ivrige for Gudstjenesten og Kristendommen i det hele, som Mændene skal være ligegyldige i saa Henseende. Søen har imidlertid skilt mangan en Kvinde *for stedse* fra sin Mand, Kæreste eller Søn, saa man ser en Mængde bære Enkedragten, især da det til for ganske nylig har været anset for upassende for en Enke at gifte sig igen; og spørger man en Enke efter hendes Sønner, ja, da véd hun maaske med Vished, at den ene er omkommet paa Søen, mens den anden i Aarevis ikke har ladet høre fra sig, enten fordi ogsaa han er »bleven«, som det med et skærende, men træffende Udtryk kaldes, eller fordi han af en Ligeegyldighed, som er almindelig hos Søfolk, ikke gider skrive hjem til sin Moder. Saadanne Familjeforhold har hver anden frisk Kone at fortælle om, og det er altsaa ingen ubetinget misundelsesværdig Stilling at være frisk Kvinde, men kræver stærke, alvorlige Naturer, skønt den ogsaa udvikler saadanne Naturer.

Hele den frisiske Kvindes Ydre vidner om, hvad der bor i hende, vidner om baade kvindelig Adel og Styrke. Hun er høj og rank, kraftig og dog skønt bygget, ja har netop fra gammel Tid været navnkundig for sin rene, ædle Skønhed, som dog er saa forskellig fra »de fortryllende Skønheders«, man kan træffe andensteds. Det Præg, vi kalder det ægte nordiske, gult Haar og blaa Øjne, træffes nu til Dags mere blandt Friserne end blandt Danskerne; men Ansigtstrækkene og Hovedets Form, smalt, med en høj men tilbagerundet Pande, er saa ejendommelig, især for Kvinderne hos Friserne, at de for vore Øjne alle har stor Lighed med hverandre. Øjet er aabent, ærligt og djærvt, ligesom Aabenhed er en af Folkets fremtrædende Egenskaber. Ganske særlig udmærker Friserinderne sig ogsaa ved en umaadelig stærk men klangfuld Røst, der tidt forfærder den fremmede, som pludselig hører den, og giver én Indtryk af, at Kvinder, der taler sammen, altid skændes voldsomt. Til Sang egner deres Stemme sig ypperlig, og et stort Selskab kan danse i timevis efter den kraftige, takt-faste Sang af et Par unge Piger.

De unge omgaas hinanden overmaade frit, ja efter vore Begreber tidt alt for frit, som naar et Karl-folk, som havde været i Besøg et Sted, altid tidligere skulde følges til Dørs af en af Husets Piger, med hvem hun saa skulde have en god Samtale i Forstuen, inden de skiltes, eller endnu mere, naar den Skik, som fandtes hos hele den gotiske Folkestamme og endnu findes i flere Lande under Navn af Nattefrieri, var særlig udviklet og maaske oprindelig hjemme-hørende hos den frisiske Folkestamme. Og dog har Friserne altid været kaldt »Folket med de rene Sæder«, hvor baade Kvinderne selv og Ungdommen i i det hele var paa deres Post og vaagede over, at

intet usømmeligt skete. Var en Karl kommen paa gale Veje, tog Kammerater ham, bandt ham et Bind for Øjnene, førte ham over Stok og Sten og forlod ham til sidst paa Randen af en Afgrund, for at han skulde mindes om, hvorhen saadant et Liv, som han havde begyndt, vilde føre; ja den Pige, der havde forbrudt sig mod Sædeligheden, fik en Sten bundet om Halsen og blev af sin egen Fader udstødt fra Diget i Havet. Et Sagn fra Valdemars-Tiden fortæller om den sidste Hedning, Jens Lyng, der dræbte sig selv inde i den Kirke, hvor Præsterne vilde tvinge ham til at tage Del i Gudstjenesten. Men Sagnet fortæller videre om hans Datter, Ellen Lyng, at hun paa Sylts Heder blev forfulgt af nogle raa Søfolk eller Sørøvere, og at hun da kun undgik dem paa den Maade, at hun, tænkende som saa: »Hellere død end Sørøvernes Trælkvinde,« styrtede sig i Havet og druknede. Men indtil vor Tid har man af og til om Natten kunnet se hendes Skikkelse sidde paa Heden og græde og klage over, at Frislands gamle, rene Sæder var i Forfald og navnlig over, at de unge Piger ikke længer holdt over deres Ære som hun over sin. Siden Politiet har forbudt Nattefrierierne, er Sædeligheden nemlig begyndt at komme i Forfald; og dog er paa de frisiske Øer endnu kun 2 Procent af Fødslerne uægte, og Udsvævelser stærkt brændemærkede.

Hvad Skrøbeligheder Mændene har, søger Kvinderne stedse at bøde paa. Mangan en Mand holder mere af, saa snart det er Blæsevej, at løbe langs Diget og se, om der ikke skulde være drevet lidt Strandingsgods op til ham, end passe sin Gaard og Jord, som han tidt maatte gaa fra, var det ikke for, at han havde en dygtig Hustru. Og skal der køres Korn til Handelspladsen, følger mangan en Kone med sin Mand for at hindre ham i at drikke sig fuld derude, eller, hvis det alligevel skulde ske, dog for at tage sig af hans Penge, Heste og Vogn og faa ham og dem ordentlig bragt hjem. Og dog maa man ikke tro, at den frisiske Kvinde over alt dette Udenomsarbejde, der hviler paa hende, forsømmer sit Hus; for Renligheden dér overgaar endnu den berømte hollandske, og Børnene bliver omhyggelig plejede og opdragede.

Friserfolkets Betydning i Historien har ikke været nogen enkelt, særlig Bedrift, de har udført, men den, at de som Deltagere i den angelsaxiske Udvandring har været med til at sammensætte det engelske Folk og saaledes ved sine mange ædle Egenskaber og Ævner været en Surdejg for det engelske Folk og igennem dem for det amerikanske Folk, som begge har de oversete Frisere mere at takke for, end de tænker. Og naar saaledes Kravet om Frihed og Ligestilling med Manden først og stærkest er kommen frem hos Englands og Amerikas Kvinder, hvem véd